

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:		Felolvas szerkesztő:		A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdá-jába küldendők. Kéziratokat nem küldünk vissza.
Egész évre	8 kor.	ÉLES KÁROLY.		
Fél évre	4 kor.	Leptulajdonos és kiadó:		
Negyed évre	2 kor.	HORVÁT GÁBOR.		
Egyes szám ára 20 fillér.				

Közeledik a tél.

Vége felé jár az őszi munka. A föld keblét már fölszántotta az ekevas s a fekete barázdák közé már elvetette a kincstermő magot a munkás kéz. Hosszú szárazságban kiaszott nyár után gyönyörű őszi örvendeztetti a gazda és vele együtt a munkás emberek ezreit.

A vén asszonyok nyarának szelid, aranyos derűje omlik el a természet fölé. Az ökönyál fényes fonala úgy ringatózik a levegőben, mintha az újraéledt reménységek aranyszínű szála volna, amely odafűz bennünket a föld ígérétségéhez.

Szép mosolygó, szelid őszi ez. A hulló levelek közt kacérkodva játszik bujdosít az enyhe napsugár, amely csökökat hint a békés álmokra, az emberi lélek csöndes álmaira. Mennyi fenség nyilatkozik meg a természet haldoklásában. Ez a nagyszerű halál olyan, hogy újra élünk tőle, mintha nem is halál volna, csak eszmei színváltozás; az erő nem hervad el, csak pihen, hogy aztán újra kitörjön és az élet sudarába szökjön. A szunnyadó erők ott forrnak a föld mélyében, amerre könnyű, aranyfoltos leplet borítanak a leszálló falevelek. Mily megnyugtató érzés az, amit a természet erejének fenséges megnyilatkozása önt az emberi lélekbe. Sokat szenvedtünk, sok keservtünk, sok csalódásunk volt, a nyár leperzselte legszebb reménységeinket és leejtett kézzel, kétségbeesett lélekkel álltunk kiégett földjeink előtt, amelyre nem hullt az áldás bar-

mata, a mindenható élet szent vize. És ime, a természet biztatón szól hozzánk. Nem hagyott el, csak megpróbált bennünket, talán csak hogy erejét kimutassa, amelynek új életet hirdető megnyilatkozása most, őszi idején, amikor elhervad a táj és lehull az erdő koronája, ki-viragoztatja összes reménységeinket.

Szép, szép az őszi. A költői lélek megtalálja pendantját a tavaszban, amikor az élet föltámadásának ünnepét üli a föld, a végtelen és hatalmas természet. . . Vagy nem olyan a szelid, verőfényes, bágyadt sugárú őszi nap, mint a mosolygó tavaszi alkony? Egyforma ez is, az is. Csak az idők évszerű változását naptári mértékkel mérő ember lát bennük különbséget, míg a természet a maga csodás művészetével ugyanegy képét festi ennek is, annak is.

Békés csend, termékeny hangtalan-ság szelid hangulata rezeg az őszi napfényes levegőben.

Lassan-lassan azonban elbágyad a napsugár. S amint elfogy a melege, ráborul a természetre a tél fenséges nyugalma, hogy új erőt gyűjtsön a tavaszi kikeletre.

A tél nyugalomával szemben szinte kettős erőre kap az ember munkája. A társadalom tevékenységének igazi időszak a tél. A csipős hideg összegyűjti az embereket, kiket a nyaralás szerte osztott és közöscélú munkákra lelkesíti. Ekkor indul meg a közéletnek számos munkája. A községek házaiban, a társadalmi egyesületekben új eszmék, új tervek merülnek föl s ezek megvitatására

és végrehajtására legalkalmasabb a téli évszak.

Különösen pedig jótékony egyesületeinkre vár kettős föladat. A szegénységre keserves napokat hoz a tél fagy, zord hidege, betegség, éhség, nyomor vesz szállást az első hópíhékkel; ezek enyhítése nemcsak emberbaráti cselekedet, hanem fontos szociális érdek is. És minél zordabb és hosszabb lesz a tél, annál erélyesebb akcióra van szükség.

Városunkban több jótékony kör munkálkodik, hogy a szegénység a telet elviselhesse. Munkálkodjanak serényen, kettőzött erővel, mert bizony sokan vannak, akik gyámolító kézre szorulnak. A legszebb társadalmi munka ez: az irgalmasság cselekedete. Rá malaszt hull az égből s a hála gyöngyei fakadnak a megsegítettek szemében.

Munkára hát. A rongyos, meztelá-bos iskolás gyermekek, az éhező, fázó aggok és betegek reménnyel teli tekintettel néznek rátok, enyhülést esdve könyöröltes kezektől.

A természet pihenőre indul, készül-jetek az irgalom munkájára.

A gyömöreiek iskolája.

Elgondolhatják, kérem, kicsoda jeles egy község ez, mikor Sőtör Elek benne a legokosabb ember és ez dirigálja a falut. XIV. Lajos azt mondta: *As állam en vagyok.* Simay István jeles pedagógus meg: *A tanító az iskola,* Sőtör Elek pedig azt mondja magáról: *A falu en vagyok.* Már mint Gyömörő falva. Mert akkora ésszel, mint Sőtör Elek kápolnájában lakozik, bizony még a havasok zúgába rejtett erdélyi

Kisfaludy Sándor sirjánál.

1904. november 1.

Irta: Zombori Andor.

Emlékezetnek napja! Tiszta fényed
Ragyogjon fel e szentelt sir fölött,
Lássuk meg újra glóriás alakját
A daloknak, ki messze költözött.
Hozd vissza hozzánk múlt pillanatra,
Hadd lássuk egyszer újra-újra még
S szívünkbe szálló érzés koszorúja
Körítse újra drága szent nevét.

Annak, ki nagy volt, mint a rengetegnek
Felhőkbe tört virágzó cédruza,
Ki lelkét adta ennek a hazának,
Melynek mindenkor igaz, hű fia.
Karddal, ha kell, csatákba száll miatta
S áldozza vére hulló csöppjeit
S ahol harcolva, küzdve nem segíthet,
Ott fenséges nagy lelkevel segít.

* * *

Mint a halott, oly dermedt volt e nemzet,
Lélegzete már alig hallható,
Kín, szenvedés úgy nyomta, összetörte...
Ajkára nem jön egy parányi szó.
Beszélni nem tud, nyelvét elfeledte,
Mert műveletlen, parlagon hevert
S hozzája nyúlni, simogatni, óvni,
Oltván nyesegetni: — hejt senki se mert!

És ellenünk, — mert voltak, mindig voltak,
Örvendő nézték, mint pusztul e hon.
— „Elvész e nemzet, mely nyelvét feledte!”
Ez volt örvendő, kaján ajkukon
S miként az est elalvó mécsvilága,
Szemének sem volt semmi fénye már,
... Mikor egyszerre — azt se tudni honnan,
Daltól hangzott a szép magyar határ!

Madár rajok keltek — ki tudja honnan,
S innen is — onnan is felhangzott a dal
És mintha álmából ébredt vón a nemzet;
Bérecen-völgyön átszállt ez a diadal.
Harsogva szólt a nóta s kélt a nemzet,
Munkára, fényre ébredt a magyar...
S ki tette ezt, mi tette? Egy parányi
Lelkesült szívből feltört röpké dal.

Szent, nagy halottunk! Te is ott daloltál,
Lantod hangját ugy leste a magyar.
Azok közt voltál, akik lelkesülten
Ébresztgeték lantjok bús hangjaival.
Kivitted a régi, ősi várromokhoz
S amíg nézted omló-romló köveit,
Elzengted a hajdan dios életét és
A nagy ősök fényes vitéz tetteit!

És amíg ezeket nézi ez a nemzet,
Tánad a lelkében igaz tett-erő:
S amíg áhitattal hallgatja a hangod,
Lelkének világa, fénye egyre nő
S kibomlik a régi rothadó világból
Új Magyarországnak képe ragyogó.

— Költők teremtek újra ezt a hont meg
S kik tették — ezer áldás azokon!

Zarándokolni jöttünk el sírodhoz
Az emlékezet napja reggelén,
Az őszi napnak zord borulatán is
Áttört ime a napsugár, a fény.
Leróni vélünk kegyelet adóját,
Porló hantodra tenni koszorút,
Szent emlékeddel vigasztalni lelkünk
Hazánk sorsán, ha olykor elborult.

Légy áldva százszor drága nagy tanítónk,
Ki biztatál, ha eltűnt a remény,
Légy áldva százszor! Emlékünk világa
Ragyogjon ott lenn sírod éjjelén.
Porló tested takarja fénypalásttal
S fölötted míg virágot hajt a rög,
Virágot termő, drága, dalos lelked
Emléke köztünk el nem vesz, — örök!

Lezárt ajkadnak itt maradott hangja:
A te édes, méla, oly sok szép dalod
Hassa át tovább is lelkünk, forró szívünk
S látván lelki szemmel fényes alakod,
Boruljon le lelkünk egy szent fogadással:
Éljen, mint te éltél, híven, nemesen;
Emléked köztünk örökre világít,
Amíg magyar ajkon magyar dal terem!

oláh falucskát se lehetne elkormányozni. De — úgy látszik — el lehet Gyömrői községet. Hogy a világ szegényér, persze az már más kérdés.

Azt mondja Sőtör, a parasztlig tippusa: — Itt nem parancsol se a Kálmár József, (a tanító), se a doktor úr, (a volt pap, Isten nyugtassa!) se a jegyző. Itt én parancsolok, mert én fűzetek legtöbb adót, oszt punktum!

Hátba még kottára szednék azt a rikácsoló kappan hangot! Bizony a magam el kellene odatippentennünk a papírlapra, hogy a düzzadó önért és hányveti gögöt jelképezzük vele.

Újabb ismét megnyilatkozott a Sőtör-féle tyúk-bölcsesség. Idővel ezelőtt, pár éve lehet már, tűz volt a faluban s ekkor a mentők az iskola tetejét is összegyújták. Akkor a biztosító társaság 100 K kártérítést adott a községnek, hogy iskolája tetejét tataroztassa meg. Hát az a száz korona még maig sem fordult a maga céljára. Az iskola még olyan rongyos állapotba jutott, hogy esős időben úgy hullat mint a rosta. Mikor úgy meg-megeredt a suhogó ősz eső s hideg csöppjeivel sürdű kopogott a szegény alvó tanító és családja arcára, hát ezek ijedve rebentek fel a tanuló s nosza! hurcolkodtak agyukkal a szoba közepére és védett pontjára, hogy lakásukban, agyukban föl ne vegye őket a kellenetlen zuhogó. Gyakori eset volt ez az idén, mert sürdűn, heteken át hullott a hideg eső.

Ha pedig nappali időben köszöntött be az istenáldása eső képmén, hát 162 gyerek nyaka köré csurgott a víz az iskola tetejében, mert ekkora méziszereg szedi magába a bölcsességet a gyömrői iskolában.

Azután a falu népe túri azt, hogy édes vére, drága kedves magzatja ott ázók-fázók a rongyos tetejű iskolában és ott szedje magába a nyavalyát, amit majd csak doktor, meg patika szed ki belőle.

Megtúri azt is, hogy a behulló eső pusztítsa. rontsa az iskola épületét, a fedelét, a fáját, a falát. Túri, mert hát a falu esze és nagy bölcses, Sőtör szerint rossz esztendő volt, az iskola várhat, ha belebetegszik is a tanuló családostul, meg a fél falu gyereke.

A szegény tanító persze egyebet se tud, csak rimánkodik. Egyik istenciát a másik után gyártja, küldi Ponciu-hoz, Pilátushoz, de eddig annyi eredménye sem volt, mint egy habszem.

A felsőbb hatóságok rá írják a türelmes papirosra: Meg kell az iskolát reperálni — evvel megvan. A falu meg szépen félreveti az írást s vége!

Lássá kérem, plébános úr, iskolaszéki elnök uram, egyházi és világi tanfelügyelő úrak, népoktatásügyünk örei és gondozói, közigazgatási bizottság nagy úrak, fő-fő rendelkező fórum, így packázik önökkel egy falu kupaktanácsa, akinek diktátora: Sőtör Elek, aki legtöbb adót fizet a faluban s talán legkevésbé esze van.

Önök ezt mind eltűrik, a szegény tanító, meg a sok iskolás meg nyög az önök végtelen türelme miatt.

Vajjon elszakad-e az önök türelmének fonala? Hát az a 162 gyerek! Eltűrik azt is, hogy ott fojtódjanak meg a dögleletes levegőben. Hogy egy kis tudást is szerezzenek, arról nem is szólnak. Ha kifradra vonják is azt a szegény tanítót, aki pedig tele van jóakarattal, akkor se tud ennyi gyerekek egész tarisznya utravalót adni az életre. Halljuk, hogy második a tanítói állásra az állam már megadta a segédelmet. De hát az iskola sorsa a falu kezében van, ez meg azt a kis költséget is sijnílja, amibe a második iskola-terem építése kerülne.

Ilyen a magyar kultúra és hajlékának képe Gyömrőn. Ilyen itt a Dunántulban, ahol a műveltség a legmagasabb. Vagy talán Gyömrő nem is a Dunántulban, hanem valahol a legsötétebb Afrikában van. Jó urak, akikre tartozik, telepítsek ide a Dunántulba, mert minden csöpp magyar vérért nagy kár, amelyik nyomtalanul pusztul el a nemzeti élet szervezőjében.

Pozsonyi József.

Pozsonyi József, városunk bírája november 8-án reggel meghalt.

Leírhatatlan testi kinok megváltása volt a halál. Évek sora óta beteg, nagy beteg volt városunk érdemes bírája. Sülyos keresztet hordott vállán a roskatag test, de ebbe a testbe életerőt öntött lelkének bámulatos ereje, vas fegyverzettsége, szívós energiája. Sokszor álltunk meg néma bámulattal s hajoltunk meg csodálattal a hatalmas lelki erő előtt. A test emésztő küzdőne végre győzött a lélek ez erején, megtrá s — most ott állunk igaz tisztelettel, mély meghatottsággal és őszinte, meleg részvétellel a gyászos koporsónál, amely igazi férfi holt tetemét zárja keblébe. Mély a gyászunk, igaz a

fájdalmunk s ezt legfőleg csak az enyhíti, hogy mártírunk kinok örök gyógyulását boosátotta az elhunyra az igralmas halál.

Halála e város minden érdemes polgárának gyászja, hisz egyik legkiválóbb társukat veszítették benne. Életének, munkájának legjavát e város közéletének, anyagi boldogulásának és szellemi haladásának szentelte. Már a fűfikor kezdetén bekerült e város közéletének intőző munkájába, mint községünk pénztárosa és képviselője. Azután két ízben is a bírói székbe ültette a közbizalom, nehéz időben az ő bő ismeretelű, erélyes és gyors kezélő várva a javulást. És akik biztak, nem csalatkoztak! A bírói székek szinte lelke vala e város közéletének. A városért forrón dobogó koblének, mélyreható és előrelátó elméjének nyomait ott látjuk majd minden téren s e nyomok megörzik és beesülté teszik emléket nem csak a mai nemzedék, hanem a késő unokák szívében is.

A város részvéte.

A természet örök rendje elszóltotta őt e város éléről s mi mélyen érezzük a sülyos veszteséget, ami halálával e város népét sújtotta. Ennek a veszteségnek adott kifejezést a képviselőtestületnek nov. 4-én tartott közgyűlése.

Ezen Sipos József hely. bíró jelentette be Pozsonyi József városbíró halálát, mire Lukovich Gábor dr. városi képviselő a fájdalom mély meghatottságával emlékezett meg az elhunytól.

— Mély megdöbbenés és fájdalom nyilatott keresztül szívünkön — ugymond — a veszteségre, amely a város polgárságát érte, hogy szerett és felejtethetlen városbíránk elhunyt. Nem akarom hervadhatatlan érdemeit, becsületes jellemét e szomorú peroben méltatni, hisz mind ismerjük jól, akik vele együtt dolgoztunk, s jól tudjuk: mi volt ő nekünk. Önzetlen, tiszta jellemű, fedhetetlen és igazságos bírja volt Sümegek, aki egyenlő igazsággal mért szegénynek és gazdagnak, boldognak és boldogtalanoknak. A polgári érdemek mintaképe volt s működéséért soha le nem róható halálával tartozunk.

A kegyeletos szavak után a város gyászának külső kifejezésül indítványozta:

1. Haláláról gyászjelentést ad ki a képviselőtestület.
2. Mély fájdalmát jegykönyvében megörökíti s a gyászoló család előtt való tolmácsolásával az elüljáróságot megbizza.
3. Ravatalára koszorút helyez.
4. Testületileg jelenik meg az elhunyt végső tisztességén.

A képviselők mély meghatottsággal hallgatták a szónok megható szavait s az indítványt egyhangulag elfogadták.

A végső tisztesség.

A megboldogult lelkiüdvéért az engesztelő szentmisét nov. 5-én 9-kor mutatta be Németh János plébános a plébánia templomban A misén a gyászoló rokonságon kívül a képviselőtestület, az elüljáróság és a város népoktató intézetei: az elemi s a felső leányiskola, továbbá a rendőrség és szépszámú közönség vett részt.

A közönség gyásza imponzáns nyilatkozott meg a délután 3 órakor végbement temetésén. Megjelent ezen a város képviselőtestülete és elüljárósága Solyomny Tivadar főszolgabíró vezetésével a járásbíró, a tanári és tanítók, a pol. önképzőkör, az ifjúsági egyesület, a tűzoltók, a rendőrség s a város erdészeti személyzetének képviselői.

A koporsót a koszorúk egészen elborították. A gyászoló család koszorúin kívül a képviselőtestület, az elüljáróság, a népbank, a tűzoltóság és az erdei személyzet díszes koszorúit fedték a koporsót.

A gyászszertartást Németh János plébános Tamási István és Allerdorfer Frigyes ferenczendi szerzetes segítségével végezte.

Midőn a búcsuztató utolsó hangjai is elszáltak, megindult a nagy menet a temetőbe. A koporsó előtt a rendőrök vitték a város koszorúját, két oldalt pedig a tűzoltóság s a polgári önképzőkör alkotott sorfalat, utánnuk a gyászolók sokasága.

A középületekről csüggedten folynak alá a fekete lobogók, a család szívében ott a mélyen seb, a lakosság lelkében a mély részvét, A közügyekért sokat harcolt a polihüvely nyugovóra tért, de e város közönségének haláljában élni fog s alkotásai megörzik a jövő nemzedék számára is.

A gyászlapok.

A család gyászjelentése: A furottak úgy a maguk, valamint az ösz. szes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik a forrón szeretett férj, atya, nagy-

atya, illetve apósnak Pozsonyi József sümegei városbíró, a polg. önképzőkör alelnöke és a sümegei népbank fb. tagjának folyó hó 8-án reggel fél 9 órakor életének 58-ik, boldog házasságának 33-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult hűlt tetemei folyó hó 5-én délután 3 órakor fogtak a r. kat. anyaszentegyház szertartásai szerint beszenteltetni és a sümegei sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent-miséldozat ugyane napon délelőtt 9 órakor fog a sümegei plébánia-templomban a Mindenhatóknak bemutatattni, Sümege, 1904. november hó 8-án. Áldás és béke lengjen porai fölött! Pozsonyi József, szül. Valday Anna neje. Valday Antalné, szül. Kerner Rozália anyósa. Pozsonyi Vilma, férj Viz Ferencé, Pozsonyi Béla gyermekei. Viz Ferencé veje. Viz Ilus, Viz Sári, Viz Vilma unokái.

Városunk képviselőtestülete e gyászlapot adta ki:

Sümege közönsége nevében a város képviselőtestülete mély fájdalommal tudatja, hogy érdemes városbíránk Pozsonyi József 8-ik évi fárhadhatatlan és buzgó bírói működése közben hosszas, kínos szenvedés után életének 58-ik évében, f. hó 3-án reggel fél 9-kor elhunyt. A megboldogult lelki üdvéért az engesztelő szent mise f. hó 5-én délelőtt 9 órakor a plébánia templomban fog az Úrnak bemutatattni, hűlt tetemei pedig ugyane nap délutánján 3 órakor kísértetnek az örök nyugalom helyére. Sümege, 1904. évi november hó 3-án. Az örök világosság fényeskedjék neki!

H I R E K.

— November 1 Mintha a természet is gyászolta volna a maga elmulását. Magára öltö gyászoló leplőt s ebbe beleburkolozva olyan csöndes, olyan néma volt, mint odakünn maga a temető. A halottak e néma birodalmán nehéz ködréteg borongott. Vastag párázata szinte nem is mozdult, mintha nem tudna megválni a síroktól, amelyek sorba-rendre vonulnak egymástán.

A természet e szürke egyhangúságával ellentétben virágok tarka szinü pompája borította a sírok emlékjelét. Talán az elmulás boldogsága s a föltámadás édes reménye nyilatkozott meg a koszorúk pompájában, meg a lobogó lángokban. Avagy a hálá és kegyelet édes önzéséből fakad: hisz boldogító enyhítete a szívnek, hogy foglalkozzék azokkal, akik immár csak lélekben, emlékezésben élnek...

Évről évre megújuló nagy kegyelettel ülte meg Sümege közönsége is a halottak emlékművét. Alig volt sírkerezt, amelyen ott nem függött a koszorú, és sírhalom, amelyről nem lobogott ég felé a gyertyák lángja. A közönség egész nap látogatta, este pedig nagy rajokban özőnlötte el a temetőt, hogy lerőjja tartozását az elhunytak emléke iránt.

A helybeli állami reálskola már reggel 8 óra után kivonult a temetőnkben nyugvó két nagy halott sírházhoz: Kisfaludy Sándoréhoz és Rainassetter Vincééhez. A nagy költő szobránál megállapodva, Bánfi Alajos vezetéssel mellett a Szószattal nyitották meg a kegyeletos ünnepet. Utána Zombori Andor tanár szavaltta el a lapunk tárcájában közölt szép költeményt s letette az intézet koszorúját a szoborra. A vers az ifjúságra s a közönségre mély hatást tón. Innen a Rainassetter-pár sírbóljához vonult a menet, ahol Kellemen Károly dr. igazgató szentelt kegyeletos szavakat városunk e nagy jötevőinek s buzditotta az ifjúságot, hogy példájukból üdvös okulást merítsenek. Deák Gerő *Eltávozott* című gyász-dalának éleleklése után az ünnep véget ért. Az ünnepen résztvett a felső leánynevelő iskola is, koszorút helyezve Rainassetter sírjára, akiben az intézet alapítóját tisztelik.

— **Iskolalátogatás.** Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő október hó 31-én Sümege tartózkodott s meglátogatta a város elemi és felső leánynevelőiskoláját. Az esti vonattal visszautazott székhelyére.

— **Katonai kinevezés.** A király Pintér Aladárt, a nagykanizsai honvédeztred tiszthelyettesét, Pintér Lajos deáki intéző fiát hadnaggyá nevezte ki.

— **Köszönet** Lesújtó fájdalmunkban jóleső vigasztalásul szolgált az a mély részvét, amelylyel e város képviselőtestülete és elüljárósága, a hatóságok, egyesületek és magánosok az én és családóm gyászát enyhíteni iparkodtak. Fogadják érte e helyütt is soha el nem muló hálánk s forró köszönetünk kifejezését.

Özv. Pozsonyi Józsefné.

— **Képviselő.** Lapunk zártakor értesülünk, hogy Sümegei Vilmost, városunk szülöttét, a folyó hó 4-én Gyergyó-Szentmiklóson megejtett választás-

táson 176 szótöbbséggel országgyűlési képviselővé választották meg. A hír városunkban általános örömet keltett.

Legyőválasztás. Csabrendeken október 20-án megválasztották Tubl Józsefet segédjegyzőnek.

Megyebizottsági tagok választása. Perlacon október 29-én volt a megyebizottsági tagválasztás. Megválasztották: Zakál Lajos dr., Verly Ernőt és Lange Kélmént.

Kérelem. A helybeli róm. kat. temetőben több olyan síremlék látható, melyen nincs kereszt. Igen kérem az illetőket, hogy hozzátartozóik sírköveire vagy véssenek, vagy helyzetessenek pótlólag keresztet. Bármily szép és kegyeltes is a síremlék kereszt nélkül, de katolikus temetőben katolikus sírja fölött legszebb jelvény a kereszt. *Németh János, plébános.*

Megfelelőbbé választások. A megyebizottsági tagok megválasztását nyolc helyen: a Csáktornyai, nagylengyeli, novai, baksai, letenyei, alsóbagodi, ukki és pacsai kerületekben megfelelőbbézték.

A Csáktornyai Kisdudóvó Egyesület múlt hó 30-án tartotta az évi közgyűlést Alsözegly Alajos elnöklete alatt. A közgyűlés első pontja volt az elnöki jelentés. Ezt Bencsik Rikárd titkár olvasta fel s benne beszámolt az egész év történetéről. Az elnöki jelentés köszönettel emlékezik meg a választmány ama hölgytagjairól, kik az óvót látogatták s ezzel az egyesület működését eredményesebbé tették. Kifejezte az elnök amaz óhaját, hogy ez a jövőben is így lesz. Köszönettel adózott az elnöki jelentés mindazoknak, kik az egyesületet anyagilag támogatják. Ezek: Fest-tich Jenő gróf, a Csáktornyai, Csáktornya Vidéki s a Muraközi takarékpénztár. A közgyűlés az elnöki jelentést tudomásul vette. A közgyűlés a számvizsgálók jelentése alapján a múlt évi számadásokat elfogadta, Polyák Mátyás gondnoknak a felmentést megadta s neki a számadások gondos vezetéséért jegyzőkönyvi köszönetet nyilvánította. Elfogadta a közgyűlés a jövő évi költségvetés tervezetét s elhatározta, hogy az előre látható hiány fedezésére 600 korona államsegélyt folyamodik. Az óvónő jelentése szerint most 119 növendéke van az óvónak: 60 fiú és 59 leány. A közgyűlés legfontosabb tárgya volt egy Buzáson felállítandó óvónak és egy Csáktornyan létesítendő második óvónak a kérdése. A közgyűlés beható vita után elhatározta, hogy mozgalmat indít az iránt, hogy a vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter állítson fel Buzáson is egy óvót és Csáktornyan a másodikát.

Mezőgazdasági szeszgyár. Zathurecky Márton Zsigmondháza mezőgazdasági szeszgyárát építette. November 1-én meg is kezdte a főzést.

Új gyorsforraló Gróf Tivadar sümegi órásmester, aki már egy ügyes kártyavágó gépet szerkesztett, most ismét új találmánnyal lépett meg bennünket. Tűdjük, hogy a gyorsforraló már számtalan balesetet okozott. Ez gondolkodásra bírta Grófot: miként lehetne elejét venni a szerencsétlenségeknek. Tervezetésének immár megvan az eredménye. Olyan gyorsforralót talált föl, amelynek spiritusz lángját a forraló legkisebb érintésére el lehet oltani. Ügyes szerkezettel egy szempillantás alatt sárgaréz lemezzel zárja el s oltja ki a lángot. Gróf legközelebb erre a találmányára is szabadalmat kér. A családok körében bizonyára kedvesen fogadott s felkapott házi eszköz lesz ez az új forraló, amely nemcsak a bajtól, hanem a szeszláng elfojtásának kellemetlenségétől is megóv.

A tapolcai borvásár ügyében a megválasztott bizottság folyó hó 5-én gyűlést tartott, melynek tárgya a borvásár megtartásának részleteit tárgyalta. A vásárra úgy a vásárlók, mint a kiállítók nagy számban jelentkeztek. Ez biztositékát, illetve sikeres működését igazolja a szövetség által rendezendő borvásárnak, ami a Balatonvidék borkereskedelmére nagyon is óhajtható volna.

Művészestély. A Vörös-Kereszt Egyesület tapolcai főlkja november folyamán az egyesület javára művészestélyt rendez. Egre híres művészeket hí meg az egyesület, ami biztositani fogja annak kiváló sikerét.

A keszthelyvidéki helyi érdekű vasút részvénytársaság október hó 31-én Keszthelyen tartotta meg gyűlést, melyen az igazgatóság elnökül Hertelendy Ferenc főispánt, alelnökül Stein Miklóst és igazgatósági tagul Tapolca és vidékéről Glazer Sándort választották meg.

A József Főherceg Szanatórium Egyesület sorsjátékát az országosra megalakult hölgybizottságok rendkívül népszerűvé teszik. De meg is érdemli ez a derék egyesület a közönség támogatását, mert eltekintve attól, hogy szegénysorsú tüdőbetegek megmentése érdekében működik, — a sorsjáték nyeresémtárgyal is olyan, amelyeknek nyeresési esélyei reményében érdemes sorsjegyeket vásárolni. Az első nyeresmény egy 22.000 koronát érő rendkívül modern

foglalató ékszer-kollekció. A második egy 500 kötetet tartalmazó pompás könyvtár, amelynek szekrényét művész rajza után egyik udvari szálítlónk készítette. A harmadik főnyeremény öt különböző fegyvert tartalmazó vadászállomány, teljes vadászfelszereléssel. E három főnyereményt, amely valóságos látványosság számba megy, a közel napokban kiállítják közszemlére a királyi bérpalotában levő irolahelyiségben, ahol bárki által megtekinthető lesz. Ezenkívül még 725 kisebb-nagyobb nyeresémtárgya van a sorsjátéknak.

Megugrott a zsebtolvaj. Kis Ferenc zsebtolvajt, akit a Fischer Mór almáriomjában fogtak el, nyolc napi fogságra ítélte a bíróság lopás kísérlete miatt. Mikor büntetését leülte, átadák az eljárárságnak, hogy ez toloncoltassa haza, Budapestre. Olasz rendőr kísérte folyó hó 3-án a tolvajt, ez azonban a celli állomáson, midőn éjjei a budapesti vonatra kellett szállniok, szerencsésen megugrott. Most üfhetik bottal a nyomát, ha csak valamelyik vásárban újra el nem csípi a jómadarat, akiknek zsebkönyvében vagy száz országos vásár határidője volt följegyezve.

Kirázta belőle a lelket. Zsálik Antal cserencsói születésű 17 éves suhanc Szmolkovics Ferenc ligetfalvi lakosnál volt szolgálatban. E közben megismerkedett Sztár Ferenc 21 éves ligetfalvi suhancsal. Eleinte jó barátságban voltak, később azonban valamin összeküldömböztek s ettől kezdve mindig feszültebb és feszültebb lett köztük a viszony. Október 8-án aztán kitört a háború. Este 8 óra körül találkoztak, szóváltásba elegyedtek, aminek a vége dulakodás lett. Sztár nagyobb és erősebb is volt, a gyengébb Zsálikot megfogta s úgy megrázta, végül pedig a földhöz vágta, hogy a gyerek belebetegedett. A beteg fiút apjához szállították Cserencsóra s itt pár napig húzta a betegséget, végre azonban belehalt a kapott belső zúzódásokba.

Tűz. Prágán október 31-én tűz ütött ki öreg Kulcsár Antal házában s azt elhamvasztotta. Csak egy világtalan ember és két gyermek volt otthon. A tüzet valószínűleg a gyerekek játéka okozta. A városunkban volt prágaiak sietve rohantak haza a hír hallatára, de szerencsére nagyobb veszedelem nem volt.

Érdekes fogadás. Budapestről értesülünk: az osztálysorsjáték föfelárústónak nagyszabású reklamáziója folytán a közönség körében heves vita támadt, hogy a most következő sorsjátékban melyik föfelárústónak jutnak majd a nagyobb nyeresmények. Egy előkelő klubban H. gróf és az ismert Sz. sportman fogadott is 100.000 koronában erre vonatkozólag. Mint tudcsítónk írja, az általános vélemény szerint a Kiss Károly és Társa bankháza fogja a legtöbbet nyerni, minél fogva ezen föfelárústó sorsjegyei óriási kereslet tárgyat képeznek.

Leforrázta magát. Német Jánosné gétyei lakos Balatonszentgyörgyre ment, hogy az ott szolgáló férjét meglátogassa. 1 éves fiacskáját 14 éves leánya gondjaira bízta. A leány délután a nyitott tűzhelyen krumplit főzött s hogy a kis fiú a földön meg ne hűljön, rátette a tűzölly peremire. A leány egy pillanatig kűnn volt az udvaron, miközben a kis fiú az egyik fazék forró vizet magára döntölte. Iszonyu égési sebeket szenvedett, minek következtében másnapra meghalt.

Gyilkos amazon. Dömölki Béni tagyoni lakos összeveszett a feleségével, ki e miatt Kővágóörsre szöktetkez ment. A férj utánna ment és revolverrel támadt a feleségére, ki védelmére egy somfa botot kapott fel és úgy találta fejbe ütni férje urat, hogy az másnap a kapott ütlegbe belehalt. A gyilkos asszonyt a tapolcai kir. jbirosághoz kísérték be.

Az élelmi cikkek drágulása. Majdnem minden élelmi cikk árának emelkedése arra kényszeríti háziasszonyainkat, hogy újabb megtakarításokról gondoskodjanak. Ez alkalomból arra emlékeztetünk, amire gyakrabban utaltunk, hogy a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé használatával nagy megtakarítás érhető el. Sok esetben a babkávét teljesen nélkülözhető s így nem egy többlet kiadásért kárpótlást nyerhetünk. Előíteltől mentes háziasszonyok különben is már régen „tisztá” Kathreiner-kávét adnak az asztalra, s amint a tapasztalat tanítja, aki egyszer már megszokta, nem akarja többé nélkülözni. Erősen elkészítve a „Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé” ízében igen kellemes s különösen gyermekeknek lápdús és vérképző. E mellett az étvágygerjesztő kávészin eléréséhez sokkal kevesebb tej is szükséges, mintha az erősen színező kávépótlókat használjuk, tehát itt is van megtakarítás. Mindezeket az előnyöket természetesen csak a „valódi” Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé nyújtja. Hangsúlyozzuk ezért a bevásárlásnál a Kathreiner nevet és kérjük az eredeti csomagot Kneipp páter arcképével és ne fogadjunk el nyitva mérleget, egyszerűen pörköt termékeket vagy másképpen csomagolt hitvány utánzatokat.

Minden családnak saját jól felfogott érdekében csakis a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

szabadna pótlókul használnia a mindennapi kávéitalhoz.

Városunk úrhölgyeihez.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű úrhölgyeket értesíteni, hogy állandóan Sümeg városában letelepedvén, **fehérnemű varró intézetemet** megnyitottam. Az e szakmába vágó mindennemű munkát a legmodernabb módon elkészítem, miről 30 évi praxisom kezeskedik. Egy-két iskolába járó tanuló nálam teljes ellátást nyerhet. Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlom. Kiváló tisztelettel

Hirschler Johanna,
Hirschler Soma
csabrendek áll. tanító neje.

Lakásom: Széchenyi ucca, Talabér vendéglős házában.

ALKALMI VÉTEL

32 drb csak 6 frt.

A legszebb ajándékot képez a mi Gloria ezüst evészkészletünk, mely áll:

6 drb. legtes. gloria ezüst evészkészlet	• • • • •	válla egy árárból
6 • • • • •	• • • • •	kétféle evészkészlettel
12 • • • • •	• • • • •	kávé kanál
1 • • • • •	• • • • •	tejmérő
1 • • • • •	• • • • •	levesmérő

62 drb összesen 6 frert. Va amennyi a legfinomabb kivitelű, amelynek ára ez-élt háromszor annyit volt és most csak a tálmazott rakat folytán csak 6 frert állítatni. A Gloria ezüst egy kiváló ebér em mely állni an változ-tlan marad és teljesen pótolja a drága igazi ezüstöt. Tis tita-ara csakis szep-panos vizez kell használni. Hogy mi-dezekről bárki is meggyőződjék, kézz vágyok nem telvés esetén a pénz minden evonas nélt vissza edmi Sümegben: szálítlónk ellet vagy az szeg- előzetes be-tájdás ellen **LEO LATERER** gyári rakat-ából. Bécs 1163 Wollzeile 31. Ha nio megfeko- do utánzatoktól óvakodunk. Az élt evészkészlet- köz-im er-deti gyarmányok.

A Bestercebányai első magyar gyümölcs lepárlási gyár ajánlja a tisztán gyümölcsből készült legfinomabb likőrjeit a lehető legjutányosabb áron.

Kizárólagos elárusítás:

Beretzky Gyula kereskedőnél

Sümege.

Barack, eper, málna, császárkörte, vanillia-crème, 1/10 literes üvegben 60 fillér, úgyszintén nagyobb üvegekben is jutányos áron kapható. Végül ajánlja a legfinomabb minőségű boroviczkát és garangyöngyi gyümölcs és gyógyíró kivonatot.

A vidéken lakó családoknak
 mellőzhetetlen
 a higiénikus és teljesen szagtalan
 csasz. és kir. szabadalmazott

szobakloset,
 mely mint elegáns butordarab, bármilyen lakásban
 elhelyezhető.

Batento'ó kocsik
 Hyg. köpöcsesző
 Bidet'ek és irrigatorok
 Mosdó- és fürdőkádak.

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

GUTTMANN L.
 oloset-gyár
 Budapest, IV., Városház-utca 2. szám
 (Kossuth Lajos-utca sarkán.)

BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ
 NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
 KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
 HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
 MELLÉKELVE VAN!

Jónak, a jobb az ellensége.
 Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruháknak mosására, a Schicht által újonnan feltalált mosó kivonat,

„Asszonydicséret“

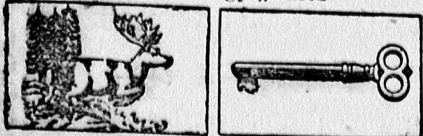
végül, a ruha beáztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosásnál időt a felére csökkenti.
 2. Fáradtságot a negyedére.
 3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
 4. Minthogy tisztább, tehát fehérebb is varázsolja ruhát.
 5. Úgy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett czég kezességét vállal.
 6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más módszerénél.
- Washable-menté válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.
- Mindenütt kapható.**

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan.
 Minden káros alkotórésztől mentes.
Mindenütt kapható!

Nevelésnél különösen arra figyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti rajzjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig
 A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

30 napi próba!

A világhírű John Scott, Mar-Hitt és Holzer amerikai órágyárosok megbízásából, kik gyártmányukat Európában is híressé akarják tenni és ezáltal az olcsó „Syst Roskopf“ jegyű órákat telvéssenyezni, küldék utóvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett.

csak 2 ft. 80 kr.-ért

Egy igen nélkülözhetetlen nickel anker remontoir „Scott Watch Patent“ jegyű zsebrát, erős 36 órá, pillanatra pontosan járó nickel szerkezettel, romdacosított előlappal, peremutatóval 5 évi jótállás mellett. (Minden zsebrához egy elegáns goldin órára és reklámleikk ingyen mellékeltek).

Nem megfelelőnél a pénz vissza azért kockázatás kizárva

M. J. Holzer
 Óra és aranyáru gyári raktár nagyban.
 Krakau (Öst.) Dietelgasse 66.
 A cs. és kir. államhivatalnokok szállítója.
 Képes árjegyzék órákról és aranyárukról ingyen és bérmentve.
 Ügynökök kerestetnek
 Hasonló hirdetések utánzatok.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörős és más ideges bajban szenved, kérjen iratot ingyen és bérmentve a szabad-hattú gyógyszerár Altal Majna-Frankfurt

— Sárcipő (galoschni) hölgyek részére 1 pár 1 ft 15 kr.; duplaerős, urak részére 1 ft 65 kr. Sipper (nyelves sárcipő) 1 ft 35 kr. Würs-burger Jakabnál, Sümege.

RÉTHY BÉLA
 GYÓGYSZERESZ
PEMETEFŰCUKORKA
 BÉKÉSCSABÁN
 ÁRA 60 fillér.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pemeteFű cukorkánál!**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félet** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Hirdetmény.

Zalaegerszegi „Jánka“-hegyi oltvány-telepemen több ezer drb röpária portális alanyon oltott gyökerez fás oltvány első osztályú szokvány minőségben a fajtisztaság kezessége mellett kapható. Ugyanitt több ezer gyökerez vadvesző is eladó.

Dr. Hajós Ignác
 ügyvéd, zalaegerszegi lakos.

Megérkeztek Sümege! Grünfeld J. szabó üzletébe a legújabb őszi és téli valódi hazai divatszövetek, melyből a legolcsóbb és legelőnyösebb feltételek mellett készítek a legjobb fővárosi munkások által divatos öltönyt, felöltőt, téli kabátot, és külön divatmellényeket. Raktáron tartok kész férfi-, fiú- és gyermekruhákat, mindennemű utazó és rövid bundákat. Készítek legújabb szabás szerint mindennemű papi ruhákat, címádót, reverendát; vasuti tisztai és altisztai egyenruhákat, divatos női kabátokat és mindennemű Libéria ruhákat uradalmak részére. Kapható divatos gumizott szövet esőköpeny minden színben 30 koronától feljebb. — Az üzletben készült ruhák minden hónapban egyszer díjtalauul vasaltatnak. — Vidéki meghívásra dús választékú mintáimmal személyesen megjelenek. Tessék meghívást küldeni, azzal nem jár semmi kötelezettség és csak az olcsóság és jó minőség végett megtekintené mintáimat. — Gyári árban kaphatók a legjobb minőségű szövetek és minden hozzávaló bélések nagy választékban.

Becses pártfogását kérvén, maradok teljes tisztelettel

Grünfeld J. szabó nagy szövetraktára.

A hölgyvilág részére!!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint, faradság nélkül készítheti ruháját a **Guschelbauer Antal-féle szabályozható női derék-szabászati készülék** segítségével anélkül, hogy a szabászati rajtot megtanulta volna.

Eme készülék minden testalkat részére szabályozható.

Akademiaiilag vizsgázott. Számos elismerő-irat. Utánvét mellett! Egy készülék ára 3 korona. Utánvét mellett! Minden kulturállamban törvényesen védve és szabadalmazva.

GUSCHELBAUER ANTAL, SOPRON.
 Magyarazatot ingyen küldök.

Köpviselek minden helységben kerestetnek.